

Kilencven éve tört fel Sikondán a termálvíz

...és abban a pillanatban jelen volt egy erdőmérnök!

Kolossváry Andor erdőmérnök – Sikonda fürdő felfedezője és alapítója – a 20. század első felében tevékenykedő sokoldalú, aktív közéleti személyiség volt.

A sikondai termálvíz felfedezésének 90. évfordulója alkalmából a Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület, Komlói Város Önkormányzata és az Országos Erdészeti Egyesület Baranya Megyei Helyi Csoportja szervezésében

mecsbányán a Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Akadémián erdőmérnöki végzettséget szerzett. Tanulmányait befejezve még 1887-ben első munkahelyeként *Almássy István* Heves megyei birtokán főerdészként állt munkába. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1887-ben tagja lett és mindvégig rendes tagja is maradt, valamint 1907-ben a nagy hagyományokkal rendelkező Mecsek Egyesület soraiba lépett.

Magyar Királyi Földművelésügyi Miniszter elismerését fejezte ki.

1909. évtől Kolossváry Andor főmérnöki beosztásban a kiterjedt székesegyházi erdőgazdaságot irányította, de a mánfai erdészet napi szintű vezetését megtarthatta. A Pécsi Polgári Lövészkerület egyesületébe szervezte és működését elnökként vezette. 1925-ben erdőtanácsos kinevezést kapott, majd 1932-ben erdőfőtanácsos címmel tisztelték meg.

Az árpádtetői fejlesztések, üzemi és lakóházak építése indokolták az erdészet irodáját Árpádtetőre költöztetni, így 1922. május 1-jén maga is Árpádtetőre költözött.

Komlói térségében 1822–1826-ban, valamint 1850-ben sikeres kőszénkutatások történtek. A 20. század elején már a Kossuth-, Béta-, Zobák-bányák jó minőségű kőszén termeltek, amikor a Pécsi Bányakapitányságtól sikondai kutatófúrás engedélyezését kérték.

A kutatófúrás 1927 novemberében el is kezdhetők. A munkával jól haladtak, de szén nem találtak. 1928. március 15-én 37 fokos víz tört fel. A kutatók a sikertelenséget azzal akarták befejezni, hogy a gödört betömedékelik és elvonnak. Kolossváry erdőfőtanácsos hírt vette az esetnek, a helyszínre sietett, és a gödör betemetését megtiltotta, annak őrzésére fegyveres erdészt állított.

A feltörő meleg víz népfürdőnek való hasznosításának lehetőségét rögtön meglátta és javaslatát jelentette a szé-

2018. március 13-án ünnepi megemlékezést tartottunk. A család képviselőiben a megemlékezésen részt vett *Jakó Ferencné Vratárics Nóra*, *dr. Ádámfi Tamás*, *dr. Ádámfi Tamásné Bóna Zsuzsa*.

Hirmann Antal, az OEE Baranya Megyei Helyi csoportja elnökének köszöntő szavait követően *Muth Endre* ünnepi beszédében emlékezett meg az egykori egyesületi tagtársunk sokoldalú tevékenységéről, melyet az alábbiakban rövidített, szerkesztett változatban adunk közre.

„A Sikondára érkező látogatót kellemes klíma, tiszta levegő, rendezett tisztaság fogadja. Sikonda az északi Mecsek gyöngyszeme. Ez az erdős terület az államosításig a Pécsi Székesegyházi Uradalom Mánfai Erdészeti Hivatalához tartozott, amelynek 7 erdészkerülete és Árpádtetőn gazdasági telepe, fadepója volt. Az uradalom 1893-ban Kolossváry Andor erdőmérnököt főerdészi minőségben alkalmazta a mánfai erdészet vezetésére.

Kolossváry Andor 1863-ban született Győr megyei Kajáron, középiskoláját Győrben végezte, majd 1887-ben Sel-

1893-ban a pécsi székesegyház erdősegeinek főerdésze volt. Pozíciójának és vadászati szaktudásának köszönhetően az 1907. évi Pécsi Országos Kiállítás vadászati részének gondviselő elnöke Kolossváry Andor lett. A kiállítás rendezése körül kifejtett buzgó és sikeres tevékenységéért a

A Kolossváry házaspár Chevrolet automobiljukkal Árpádtetőn, 1929. Fotó: Családi archívum

kesegyház kanonoki testületének, az aggályoskodást leküzdve. Kolossváry rövidesen megkezdhetette az építkezést. A fürdő az akkori építészeti eszközszegénység ellenére rekordidő alatt elkészült, így a fürdő már a nyáron 18 000 vendéget fogadhatott.

Kolossváry Andor erdőfőtanácsos a fürdő létesítésének nagy népiéleti jelentőséget tulajdonított, a megvalósítást személyes feladatának tekintette. A fürdő-objektumok építését személyesen irányította, az üzemeltetésére létrehozott tanács vezetője volt 1928-tól az 1935. évben bekövetkezett nyugdíjazásáig.

Sikonda település, a Kolossváry Andor megtervezte és létrehozta fürdő jóvoltából rendkívüli fejlődésnek indult: a villamosítás, a bekötő műút, a Komlói városhoz csatolás, a szállodák, a vendéglátás, falunyi üdülőházak sora, az ifjúsági tábor, az alkotóház, a camping és nem utolsósóként a fürdő fejlesztéséből

kinőtt Wellness Hotel és Fürdő, a környezetet átalakító tavak; ma elképzelhetetlen hogyan nézett ki Sikonda 90 évvel ezelőtt.

A Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület és Komlói Város Önkormányzata elismeréssel emlékszik Kolossváry Andor erdőfőtanácsosra, Sikonda-Fürdő alapítójára és 1988-ban, a jeles évforduló alkalmából Kolossváry-sétánynaknevezte el a tóparti utat.

Kollégánk megtisztelő elismerése nekünk, erdészeknek is jólesik, mert meg vagyunk győződve arról, hogy az elismerés a szép, a jól kezelt sikondai erdőkre is vonatkozik.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1935. június 28–29. napján Pécsen megtartott Vándorgyűlése résztvevőinek Kolossváry az uradalom különféle korú és fanemű állományát tájékoztatásával bemutatta. Az egyesület elnöke, a sikeres terepi bemutatót elismeréssel megköszönte.

Kolossváry Andor 1935. évi nyugdíjazása alkalmából Virág Ferenc pécsi püspök úr, a kiváló képesítéssel, fáradhatatlan odaadással végzett munkáját elismeréssel megköszönte. Az Országos Erdészeti Egyesület 1939. június 21-én Debrecenben megtartott közgyűlése alkalmával díszoklevéllel köszöntötte „*nagyrabecsült rendes tagját Kolossváry Andor (1889) urat, aki 50 esztendő óta meghaladó idő óta hűséges és*

lelkes harcosa a magyar erdőgazdaság ügyének az egyesületi életben.”

Kolossváry Andor aktív közéletiségevel, tevékeny munkásságával igazolta az erdőmérnök sokoldalúságát.

Kolossváry Andor a pécsi székesegyházi uradalom ny. erdőfőtanácsosa 1941. év március 14-én, 78 éves korában hunyt el. Temetésén hangzottak el a következő szavak: „Szakunk egyik legkiválóbb képviselője volt. A gondjaira bízott gazdaságot [...] példás üzemmé fejlesztette, amelyet a főiskola is szívesen mutatott meg a tanulófiatalságnak. [...] A szépséges Sikonda-fürdő feltárása, az ország egyik legkedveltebb üdülőhelyévé kiépítése is az ő nevéhez fűződik. [...] Emlékét munkásélete maradandó eredményei és a baráti szívek melege őrzik.” Személyében kiváló erdészt, közvetlen kollégát veszített el az erdészársadalom.”

Az ünnepi beszédet követően Szarka Elemér, a Komlói Honismereti és Városszépítő Egyesület elnöke idézte fel Sikonda elmúlt kilencven évének fejlődését, végül a koszorúk elhelyezését követően Jakó Nóra – a dédunoka –

köszönte meg a résztvevőknek a megemlékezést, felidézve a régi idők egy-egy életképét.

A megemlékezés után szakmai programmal folytatódott a rendezvény, amelynek során az összegyűlt erdészszakembereket Mayerhoff Attila, a Komlói Fűtőerőmű Zrt. vezérigazgatója tájékoztatta a Társaság tevékenységéről, köztük a biomassa mint energiahordozó elmúlt évtizedbeli térnyeréséről és a távfűtés előnyeiről.

Ezt követően üzemlátogatás következett a Zobák-aknai üzemben, ahol a 18 MW-os biomassa tüzelésű forróvíz-kazánt tekintettük meg Szabó Péter üzemvezető érdekesítő szakvezetésével.

Szöveg: Horváth Péter Brúnó
Kép: Guba Csaba